

CHỈ THỊ
CỦA BỘ CHÍNH TRỊ
về tăng cường sự lãnh đạo của Đảng
đối với công tác kiểm sát nhân dân trong giai đoạn mới

Trải qua hơn 65 năm xây dựng và phát triển, dưới sự lãnh đạo của Đảng, Viện kiểm sát nhân dân không ngừng đổi mới, hoàn thành tốt chức năng, nhiệm vụ, góp phần quan trọng xây dựng, hoàn thiện Nhà nước pháp quyền xã hội chủ nghĩa Việt Nam, phục vụ hiệu quả sự nghiệp đổi mới và hội nhập quốc tế của đất nước. Tuy nhiên, công tác kiểm sát có mặt còn hạn chế, chưa phát huy đầy đủ vai trò, trách nhiệm kiểm soát quyền lực trong hoạt động tư pháp; một số cấp uỷ, tổ chức đảng và người đứng đầu chưa nhận thức đầy đủ, sâu sắc về vị trí, vai trò của ngành Kiểm sát nhân dân trong hệ thống chính trị.

Bước vào giai đoạn phát triển mới của đất nước, thực hiện Nghị quyết Đại hội đại biểu toàn quốc lần thứ XIV của Đảng cùng các nghị quyết, chỉ thị, kết luận của Ban Chấp hành Trung ương, Bộ Chính trị, Ban Bí thư, góp phần thực hiện mục tiêu phát triển kinh tế - xã hội, phấn đấu đạt tốc độ tăng trưởng kinh tế "2 con số" liên tục, bền vững, hướng tới mục tiêu đến năm 2045 Việt Nam trở thành nước phát triển, thu nhập cao, quản trị quốc gia liêm chính, minh bạch, hiện đại; đồng thời, trước tình hình vi phạm, tội phạm diễn biến ngày càng phức tạp đòi hỏi ngành Kiểm sát nhân dân phải tiếp tục kiện toàn tổ chức bộ máy, đổi mới mạnh mẽ tư duy, phương thức hoạt động, nâng cao chất lượng, hiệu quả thực hiện chức năng, nhiệm vụ trong tình hình mới.

Bộ Chính trị yêu cầu các cấp uỷ, tổ chức đảng quán triệt thực hiện các nhiệm vụ, giải pháp trọng tâm sau:

1. Tăng cường sự lãnh đạo trực tiếp, toàn diện của Đảng đối với Viện kiểm sát nhân dân, công tác kiểm sát nhân dân trong giai đoạn mới

Quán triệt sâu sắc, thống nhất nhận thức về vị trí, vai trò, chức năng, nhiệm vụ của Viện kiểm sát nhân dân là thiết chế hiến định, đặc trưng của hệ thống chính trị và Nhà nước pháp quyền xã hội chủ nghĩa Việt Nam, đặt dưới sự lãnh đạo trực tiếp, toàn diện của Đảng, là một trong những trụ cột bảo vệ công lý, bảo vệ

Hiến pháp và pháp luật, bảo vệ quyền con người, quyền công dân, bảo vệ chế độ xã hội chủ nghĩa, bảo vệ lợi ích của Nhà nước, quyền và lợi ích hợp pháp của tổ chức, cá nhân, góp phần bảo đảm pháp luật được chấp hành nghiêm minh và thống nhất.

Viện kiểm sát nhân dân hoạt động theo nguyên tắc tập trung thống nhất; thực hiện chức năng thực hành quyền công tố, kiểm sát hoạt động tư pháp, tham gia kiểm soát quyền lực nhà nước, giữ vai trò trung tâm kiểm soát quyền lực trong hoạt động tư pháp, có trách nhiệm phát hiện, phòng ngừa, ngăn chặn từ sớm, từ xa và xử lý vi phạm, tội phạm trong quá trình thực thi quyền lực trong hoạt động tư pháp, kiên quyết chống oan, sai, không để lọt tội phạm, góp phần xây dựng nền tư pháp chuyên nghiệp, hiện đại, công bằng, nghiêm minh, liêm chính, phụng sự Tổ quốc, phục vụ Nhân dân.

Các cấp uỷ, tổ chức đảng tăng cường lãnh đạo, chỉ đạo, kịp thời ban hành chủ trương, định hướng lớn về công tác kiểm sát đáp ứng yêu cầu, nhiệm vụ chính trị của Đảng, Nhà nước và địa phương; bố trí người đứng đầu Viện kiểm sát nhân dân các cấp tham gia cấp uỷ tương xứng với vị trí, chức danh lãnh đạo trong hệ thống chính trị; lãnh đạo, chỉ đạo thực hiện hiệu quả cơ chế phối hợp, kiểm soát quyền lực trong hoạt động tư pháp giữa Viện kiểm sát nhân dân với các cơ quan có liên quan; phát huy đầy đủ, hiệu quả vai trò giám sát của cơ quan quyền lực nhà nước, Mặt trận Tổ quốc Việt Nam, các tổ chức chính trị - xã hội và Nhân dân đối với công tác kiểm sát; Viện kiểm sát nhân dân các cấp tăng cường phối hợp với cơ quan dân cử, Mặt trận Tổ quốc Việt Nam để thực hiện hiệu quả quyền giám sát.

Người đứng đầu cấp uỷ, tổ chức đảng Viện kiểm sát nhân dân các cấp phát huy cao nhất vai trò nêu gương, trực tiếp lãnh đạo, chỉ đạo, quán triệt và tổ chức thực hiện nghiêm các nghị quyết, chỉ thị, kết luận, quy định của Đảng, kịp thời cụ thể hoá vào các lĩnh vực công tác; chủ động báo cáo, đề xuất, kiến nghị với cấp có thẩm quyền những vấn đề lớn, trọng tâm, đồng thời tích cực tham mưu với cấp uỷ về chủ trương, định hướng công tác kiểm sát và công tác phối hợp giữa Viện kiểm sát nhân dân với các cơ quan, tổ chức có liên quan, bảo đảm đồng bộ, hiệu lực, hiệu quả.

2. Tiếp tục đổi mới mạnh mẽ, thực chất hoạt động thực hành quyền công tố và kiểm sát hoạt động tư pháp theo hướng chuyên nghiệp, hiện đại

Đổi mới mạnh mẽ, thực chất nội dung, phương pháp thực hành quyền công tố, kiểm sát hoạt động tư pháp theo hướng quản trị tư pháp chuyên nghiệp, hiện đại, dựa trên chứng cứ số, khoa học dữ liệu, bảo đảm hiệu lực, hiệu quả, công khai, minh bạch và trách nhiệm giải trình trong các lĩnh vực công tác kiểm sát.

Phát huy vai trò của Viện kiểm sát nhân dân trong bảo vệ Hiến pháp và pháp luật, bảo vệ thực chất, hiệu quả quyền con người, quyền công dân, bảo vệ lợi ích công cộng, lợi ích của Nhà nước và quyền của nhóm yếu thế; thông qua cơ chế tố tụng góp phần khắc phục vi phạm trong quản lý kinh tế - xã hội.

Tăng cường trách nhiệm công tố, gắn công tố với hoạt động điều tra ngay từ đầu và xuyên suốt trong quá trình giải quyết vụ việc, vụ án, bảo đảm việc truy cứu trách nhiệm hình sự, quyết định truy tố thực sự khách quan, công bằng, đúng pháp luật, dựa trên chứng cứ hợp pháp, vì công lý và lẽ phải. Nâng cao năng lực, kỹ năng tranh tụng, bản lĩnh và tính thuyết phục của kiểm sát viên khi thực hành quyền công tố tại phiên tòa. Thực hiện nhất quán chủ trương kiên quyết, kiên trì đấu tranh phòng, chống tội phạm, vừa nghiêm minh, vừa nhân văn, hướng thiện. Quán triệt phương châm kết hợp chặt chẽ giữa "phòng ngừa là chính" với phát hiện, xử lý kịp thời, khách quan, toàn diện, xem xét đánh giá trong bối cảnh lịch sử cụ thể, lấy hiệu quả kinh tế, chính trị, xã hội, lợi ích quốc gia - dân tộc làm căn cứ quan trọng để xử lý phù hợp; bảo vệ người đổi mới, năng động, sáng tạo, dám nghĩ, dám làm, dám chịu trách nhiệm vì lợi ích chung, không tham nhũng, tiêu cực, không vụ lợi; bảo đảm hài hoà giữa lợi ích của Nhà nước với lợi ích hợp pháp của doanh nghiệp và người dân, phục vụ kiến tạo phát triển.

Tăng cường kiểm sát chặt chẽ các hoạt động tư pháp, nhất là trong các lĩnh vực liên quan trực tiếp đến quyền con người, quyền công dân. Đổi mới nội dung, phương pháp kiểm sát, có giải pháp căn cơ, đột phá nâng cao chất lượng, hiệu quả công tác kiểm sát việc giải quyết các vụ án, vụ việc, kiểm sát thi hành án, quản lý tạm giữ, tạm giam, công tác giải quyết đơn đề nghị giám đốc thẩm, tái thẩm và các hoạt động tư pháp khác bảo đảm tuân thủ đúng pháp luật. Tăng cường kiểm sát việc xử lý vật chứng, tài sản trong các giai đoạn tố tụng và nâng cao hiệu quả thu hồi tài sản trong các vụ án tham nhũng, lãng phí, tiêu cực. Kịp thời phát hiện và thực hiện hiệu quả quyền kháng nghị, kiến nghị, yêu cầu phòng ngừa, khắc phục vi phạm từ sớm, từ xa; chủ động kiến nghị hoàn thiện pháp luật, bảo đảm thượng tôn pháp luật.

Tăng cường hợp tác quốc tế về tư pháp, thúc đẩy hợp tác trong phòng, chống tội phạm xuyên quốc gia, tội phạm công nghệ cao, tội phạm phi truyền thống, tham gia hiệu quả các cơ chế giải quyết tranh chấp quốc tế. Phát huy vai trò cơ quan Trung ương về tương trợ tư pháp hình sự; chủ động nghiên cứu, đề xuất đàm phán, ký kết, gia nhập các điều ước, thoả thuận quốc tế về tương trợ tư pháp hình sự đáp ứng yêu cầu hội nhập quốc tế sâu rộng.

3. Đẩy mạnh tổng kết thực tiễn, nghiên cứu, phát triển hoàn thiện lý luận, thể chế về Viện kiểm sát nhân dân, công tác kiểm sát nhân dân trong giai đoạn mới

Tăng cường lãnh đạo, chỉ đạo tổng kết thực tiễn, nghiên cứu phát triển lý luận về Viện kiểm sát nhân dân, công tác kiểm sát nhân dân trong Nhà nước pháp quyền xã hội chủ nghĩa Việt Nam. Hoàn thiện cơ chế, chính sách, pháp luật về tư pháp, công tác kiểm sát và các lĩnh vực liên quan nhằm thể chế hoá đầy đủ, kịp thời các chủ trương, quan điểm, nhiệm vụ, giải pháp về đấu tranh phòng, chống tội phạm, phòng, chống tham nhũng, lãng phí, tiêu cực, giải quyết tranh chấp theo các văn kiện, nghị quyết của Đảng, trước hết là Nghị quyết Đại hội XIV; chủ động tham mưu rà soát, hoàn thiện pháp luật nhằm tạo cơ sở vững chắc để xử lý tội phạm, vi phạm; đồng thời, tạo môi trường pháp lý minh bạch, ổn định, an toàn, thúc đẩy đổi mới sáng tạo, khơi thông nguồn lực, phục vụ phát triển và hội nhập quốc tế.

Chủ trì hoặc phối hợp tham gia hoàn thiện pháp luật hình sự, tố tụng hình sự theo hướng hiện đại, đồng bộ, khả thi, nhanh, gọn, hiệu quả; mở rộng phạm vi áp dụng thủ tục rút gọn; chú trọng hoàn thiện chính sách miễn, giảm, hoãn, loại trừ, không truy cứu trách nhiệm hình sự đối với một số hành vi, loại tội với tiêu chí, điều kiện chặt chẽ, bảo đảm nguyên tắc kết hợp hài hoà giữa xử lý nghiêm minh và nhân đạo, khoan hồng, đặt lợi ích quốc gia - dân tộc và Nhân dân lên trên hết.

Hoàn thiện cơ chế khởi kiện vụ án dân sự, nghiên cứu xây dựng cơ chế khởi kiện vụ án hành chính bảo vệ quyền dân sự của các chủ thể là nhóm dễ bị tổn thương hoặc bảo vệ lợi ích công; đồng thời, nghiên cứu phát triển các cơ chế xử lý phi tố tụng, cơ chế giải quyết tranh chấp ngoài Toà án và cơ chế thu hồi, xử lý tài sản không qua kết tội, bảo đảm giảm thiểu xung đột xã hội, tiết kiệm chi phí tố tụng và chi phí xã hội.

4. Đẩy mạnh xây dựng ngành Kiểm sát nhân dân trong sạch, vững mạnh, chuyên nghiệp, hiện đại

Tiếp tục kiện toàn tổ chức bộ máy bên trong của Viện kiểm sát nhân dân theo chủ trương của Đảng; cơ cấu hợp lý đội ngũ kiểm sát viên; phân định rõ thẩm quyền, trách nhiệm gắn với đẩy mạnh phân cấp, phân quyền giữa các cấp kiểm sát và đối với kiểm sát viên.

Xây dựng đội ngũ cán bộ kiểm sát vững về chính trị, trong sáng về đạo đức, giỏi về nghiệp vụ, tinh thông về pháp luật, bản lĩnh, chuyên nghiệp, liêm chính,

lấy phương châm "*Công minh, Chính trực, Khách quan, Thận trọng, Khiêm tốn*" làm chuẩn mực đạo đức và hành động. Chú trọng bồi dưỡng tư duy đổi mới, sáng tạo, năng lực hành động, tinh thần dám nghĩ, dám làm, dám chịu trách nhiệm, nâng cao năng lực chuyển đổi số, tham gia và xử lý các vấn đề pháp lý quốc tế. Đặc biệt coi trọng xây dựng đội ngũ cán bộ cấp chiến lược, cán bộ lãnh đạo, quản lý thực sự tiêu biểu, có tư duy phát triển, năng lực quản trị tiên tiến, đáp ứng yêu cầu tổ chức bộ máy và mục tiêu phát triển của đất nước. Tăng cường thực hiện và chịu trách nhiệm trong kiểm soát nội bộ, kỷ luật, kỷ cương, nâng cao hiệu lực quản lý, kiểm tra, giám sát cán bộ, kiên trì thực hành văn hoá liêm chính; chủ động phòng ngừa, phát hiện, xử lý nghiêm các hành vi tham nhũng, lãng phí, tiêu cực, vi phạm pháp luật và kỷ luật đảng trong toàn ngành Kiểm sát nhân dân.

Xây dựng chiến lược phát triển nguồn nhân lực kiểm sát đáp ứng yêu cầu "*chuyên nghiệp - hiện đại - hội nhập*"; phát hiện, thu hút, trọng dụng nhân tài; xây dựng Trường Đại học Kiểm sát theo hướng chuẩn hoá, hiện đại, đạt chuẩn khu vực và quốc tế, đáp ứng yêu cầu đào tạo nhân lực chất lượng cao, chuyên sâu. Hoàn thiện cơ chế bảo vệ kiểm sát viên trong thực thi công vụ theo quy định của Đảng, Nhà nước, bảo đảm an toàn nghề nghiệp, phòng ngừa và ngăn chặn tác động, ảnh hưởng tiêu cực đến yêu cầu khách quan trong hoạt động thực hành quyền công tố và kiểm sát hoạt động tư pháp.

5. Bảo đảm nguồn lực, hiện đại hoá Viện kiểm sát nhân dân

Tiếp tục hoàn thiện cơ chế tổ chức và bảo đảm điều kiện hoạt động để Viện kiểm sát nhân dân thực hiện tốt chức năng, nhiệm vụ trong giai đoạn mới. Tăng cường đầu tư cơ sở vật chất, trang thiết bị, bảo đảm kinh phí, chế độ, chính sách, các điều kiện cần thiết khác từ ngân sách trung ương và nguồn hỗ trợ từ ngân sách địa phương để hiện đại hoá Viện kiểm sát nhân dân. Xây dựng ngành Kiểm sát nhân dân, công tác kiểm sát nhân dân hiện đại trên nền tảng số, ứng dụng mạnh mẽ khoa học, công nghệ và dữ liệu lớn trong quản lý, điều hành hoạt động chuyên môn, nghiệp vụ; từng bước hình thành hệ sinh thái tư pháp số, thực hiện số hoá toàn trình các quy trình nghiệp vụ, triển khai các nền tảng số hiện đại, kết nối, liên thông, chia sẻ dữ liệu với các cơ quan tư pháp và cơ quan liên quan trên cơ sở nền tảng dùng chung; chú trọng bảo đảm an toàn, an ninh thông tin mạng, bảo vệ bí mật nhà nước, bí mật công tác trong môi trường số. Nâng cao năng lực phân tích, khai thác dữ liệu số để đánh giá, dự báo tình hình và đề xuất chính sách, giải pháp phòng, chống tội phạm kịp thời, hiệu quả. Mở rộng các tiện ích số, tăng cường thông tin, tuyên truyền về Viện kiểm sát nhân dân, công tác kiểm sát nhân dân trong tình hình mới.

6. Tổ chức thực hiện

Các ban đảng Trung ương, các tỉnh uỷ, thành uỷ, các cấp uỷ, tổ chức đảng trực thuộc Trung ương tổ chức phổ biến, quán triệt, thống nhất về nhận thức và lãnh đạo, chỉ đạo thực hiện Chỉ thị trong phạm vi chức năng, nhiệm vụ.

Đảng uỷ các cơ quan Đảng Trung ương; Đảng uỷ Quốc hội; Đảng uỷ Chính phủ; Đảng uỷ Mặt trận Tổ quốc, các đoàn thể Trung ương; Đảng uỷ Công an Trung ương; Quân uỷ Trung ương; Đảng uỷ Toà án nhân dân tối cao và cấp uỷ, tổ chức đảng các cấp trong phạm vi chức năng, nhiệm vụ theo quy định, phối hợp chặt chẽ với Đảng uỷ Viện Kiểm sát nhân dân tối cao thực hiện các nhiệm vụ, giải pháp trong Chỉ thị.

Đảng uỷ Viện Kiểm sát nhân dân tối cao chủ trì, phối hợp với Ban Nội chính Trung ương và các cấp uỷ, tổ chức đảng, cơ quan liên quan tham mưu giúp Bộ Chính trị hướng dẫn, đôn đốc, kiểm tra, giám sát, sơ kết, tổng kết việc thực hiện Chỉ thị, định kỳ báo cáo Bộ Chính trị.

Chỉ thị này phổ biến đến chi bộ.

Nơi nhận:

- Các ban đảng, đảng uỷ trực thuộc Trung ương;
- Các tỉnh uỷ, thành uỷ;
- Các đảng uỷ bộ, ngành, tổ chức chính trị - xã hội ở Trung ương;
- Các đảng uỷ đơn vị sự nghiệp Trung ương;
- Các đồng chí Uỷ viên Ban Chấp hành Trung ương Đảng;
- Lưu Văn phòng Trung ương Đảng.

T/M BỘ CHÍNH TRỊ

Trần Cẩm Tú